

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/248/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111241963
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2012:5111241963.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: W. T., rod. T., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. XX, J., zastúpená Centrom právnej pomoci, Kancelária Žilina, so sídlom Národná 34, Žilina, proti odporcovi: C. I., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XX, Ž., v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a .

Súd odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 20.12.2011 domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, aby súd zostatok dlhu zo zmluvy č. 7036820 o poskytnutí rýchlej pôžičky Triangel z 26.3.2008, zmluvy č. 3405 zmluvy o poskytnutie rýchlej pôžičky Quatro z 30.4.2008 a žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Triangel z 26.3.2007 bol povinný splácať odporca a zostatok pôžičky na základe zmluvy č. 7052219 o poskytnutí bezúčelovej pôžičky Quatro z 22.1.2008 a č. 70194283 o revolvingovom úvere Cofidis z 25.8.2008 bola povinná splatiť navrhovateľka.

Návrh odôvodnila tým, že manželstvo, ktoré uzavrela s odporcom dňa XX.XX.XXXX bolo rozsudkom Okresného súdu v Žiline č.k. XXC/XXX/XXXX z X.X.XXXX rozvedené. Počas manželstva nenadobudli žiaden spoločný majetok a ku dňu zániku manželstva existovali pasíva - dlhy vo viacerých inštitúciách a to zo zmluvy č. č. 7052219 medzi Consumer Finance Holding a.s. o poskytnutí bezúčelovej pôžičky Quatro z 22.1.2008 so schváleným úverovým rámcom a dobe splácania 36 mesiacov po 40,50 eur mesačne, zmluvy č. 7036820 medzi Consumer Finance Holding a.s. o poskytnutí rýchlej pôžičky Triangel z 26.3.2008 so schváleným úverovým rámcom 30.000,- Sk a dobou splácania 42,- mesiacov po 1.109,- Sk mesačne, zmluvy č. 3405 medzi Consumer Finance Holding a.s. o poskytnutie rýchlej pôžičky Quatro z 30.4.2008 so schváleným úverovým rámcom 35.000,- Sk a dobou splácania 48 mesiacov po 1.132,- Sk mesačne, zmluvy č. 70194283 o revolvingovom úvere uzavretou s Cofidis z 25.8.2008 so schváleným úverovým limitom 20.000,- Sk, zmluvy č. 0021346174 o aktiváciu pôžičkovej karty Triangel z 26.3.2007 uzavretou s veriteľom Consumer Finance Holding a.s. so schváleným úverovým rámcom 9.000,- Sk.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

Vo veci súd nariadil pojednávanie. Na pojednávaní navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že jedna pôžička so spoločnosťou Cofidis bola uzavretá s navrhovateľkou a odporcom ako spoludlžníkmi, ostatné pôžičky boli uzavreté medzi veriteľom a navrhovateľkou avšak s vedomím

odporcu na úhradu spoločných nákladov domácnosti a potrieb mal. detí. V BSM aktíva nie sú. Dlhý rozdelila tak preto, aby odporca mal tri pôžičky a ona dve, pretože má ešte jednu zrážku z dôchodku vo výške 4.993,02 eur pri mesačnej splátke vo výške 50 eur a 55 centov a tým by si boli vyrovnali. Spoločná nehnuteľnosť ešte počas ich manželstva bola predaná v dražbe, pretože nebola splácaná hypotéka. K prevzatíu pôžičiek ju odporca dokonca nútil.

Odporca s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že spláca oveľa viac. Navrhovateľka mala za manželstva starosť o poštu a počas celého manželstva splácal všetko on, pretože navrhovateľka nemala z čoho. O niečom vedel, o niečom nevedel, ale o pôžičkách sa dozvedel až keď prišla nejaká upomienka. Navrhovateľku nekontroloval, viedla evidenciu. Keď boli v rozvodovom konaní, a keď odišla, tak mu začali chodiť SMS a písomné upomienky. Čo sa dalo, snažil sa poplatiť. Následkom starostí chodil k psychiatrovi a teraz spláca dlhy v takej výške, že už nemá ani na lieky. Navrhovateľka už počas manželstva mala zablokované účty.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a výsluchom účastníkov.

Súd zistil, že navrhovateľka požiadala o aktiváciu pôžičkovej karty Triangel dňa 21.9.2009 na úverový rámec 9.000 Sk pri výške mesačnej splátky 300 Sk, pričom jej žiadosť bola schválená a na základe žiadosti bol navrhovateľke poskytnutý úverový rámec vo výške 9.000 Sk pri mesačnej splátke 300 Sk a úrokovej sadzbe 1,9 % mesačne.

Podľa výpisu pôžičkovej karty Triangel ku dňu 27.7.2011 celkový dlžný zostatok je vo výške záväzku 870,58 eur a nový dlžný nesplatený zostatok je vo výške 1.669,41 eur s uvedením sumy v debetných položkách 1581,31 eur.

Podľa zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 25.8.2008 uzavretej medzi veriteľom Cofidis a.s. a navrhovateľkou ako dlžníkom a odporcom ako spoludlžníkom bol poskytnutý úver s navrhovaným úverovým limitom 20.000 Sk (663,88 eur).

Podľa zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 26.3.2008 uzavretej medzi Consumer Finance Holding a.s. bola navrhovateľke poskytnutá pôžička na sumu 30.000 Sk pri celkovej sume pôžičky 46.578 Sk pri ročnej úrokovej sadzbe 30,4 %. Súd vo vzťahu k záväzkom oboznámil aj prehľad úhrad platieb k úverovej zmluve 7036820 veriteľa Consumer Finance Holding a.s. od 20.3.2008 do 26.7.2011 s poslednou realizovanou splátkou 20.1.2011 vo výške 303,59 eur.

Žiadosťou o poskytnutie pôžičky žiadala navrhovateľka veriteľa Consumer Finance Holding a.s. o poskytnutie pôžičky vo výške 35.000 Sk pri výške mesačnej splátky 1.132 Sk pri ročnej úrokovej sadzbe 21,92 % a RPMN 21,92 % splatnej v 46 splátkach. Súd oboznámil aj prehľad úhrad a pohybov na účte od 30.4.2008 do 26.7.2011 s poslednou realizovanou splátkou 20.10.2010.

Súd ďalej oboznámil potvrdenie Sociálnej poisťovne z 13.9.2012 o vykonávaní zrážok z dôchodku odporcu v ktorom je uvedené, že z dôchodku odporcu budú vykonávané zrážky na základe exekúcie JUDr. Veroniky Kučavíkovej, Ex 716/2010 v prospech oprávneného E. J. ako neprednostnú pohľadávku vo výške 667,56 eur vrátane úrokov z omeškania spolu úhrnom 5173,15 eur, v prospech JUDr. Pavela Halása na základe Ex 11386/09 v prospech oprávneného Ge Money a.s. na úhradu neprednostnej pohľadávky vo výške 231,83 eur úhrnom predbežne 1108,84 eur, na úhradu pohľadávok vymáhaných JUDr. Rudolfom Krutým Ex 2313/08ú na úhradu neprednostnej pohľadávky 790,77 eur spolu s príslušenstvom predbežne 4.188,90 eur, vymáhaných JUDr. Mariánom Janecom Ex 157/12 v prospech Stredoslovenská energetika - Distribúcia a.s. na úhradu pohľadávky 570,49 eur súhrnom s prísl. 1.414,11 eur, na úhradu pohľadávky vymáhanej JUDr. Mariánom Janecom Ex 1340,12 v prospech Stredoslovenská energetika a.s. na úhradu pohľadávky vo výške 4546,22 eur spolu súhrnom predbežne 8.936,22 eur, na úhradu pohľadávok vymáhaných JUDr. Vladimírom Zacharom Ex 4213/10 v prospech Home Credit Slovakia a.s. na úhradu neprednostnej pohľadávky 1135,75 eur spolu súhrnom 1.583,81 eur s tým, že suma invalidného dôchodku je vo výške 287,80 eur pričom z mesačnej sumy dôchodku sa nesmie zraziť 116,74 eur čo predstavuje 60 % životného minima a zo zvyšku dôchodku 171,06 eur bude zrážaná 1/3 sumy t.j. 57,02 eur, pričom suma dôchodku po odpočítaní zrážok predstavuje 230,78 eur.

Súd oboznámil dohodu aj o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov medzi Telervis plus a.s. a navrhovateľkou zo dňa 27.5.2009 ako aj dohodu o zrážkach zo mzdy medzi Telervis plus a.s. a odporcom zo dňa 27.5.2009 na úhradu pohľadávky zo zmluvy o úvere 320091210 z 27.5.2009 v celkovej výške 1.098,50 eur, uznanie dlhu a dohodu o splátkach medzi veriteľom E. J. a dlžníkom odporcom na úhradu pôžičky 100.000 Sk, zmluvu o úvere č. 320091210 medzi veriteľom Telervis plus a.s. a dlžníkmi navrhovateľkou a odporcom na poskytnutie úveru vo výške 650 eur spolu s poplatkom za správu úveru vo výške 1098,50 eur zo dňa 27.5.2009 a predžalobnou upomienkou a výzvou k úhrade dlžnej sumy, uznesenie Okresného súdu v Žiline č.k. 13C/31/2012 v právnej veci navrhovateľa Telervis plus a.s. proti odporcovi a navrhovateľke vystupujúcej v konaní ako odporkyňa 2/, ktorým boli vyzvaní na vyjadrenie sa k návrhu, prehľad splátok k zmluve o úvere veriteľa Telervis plus a.s. č. 320091210, oznámenie JUDr. Jozefa Kaducha o ukončení exekučného konania Ex 37/2011 v prospech oprávneného Tomáš Jaseňák a vrátane upovedomenia o začatí exekúcie na vymoženie pohľadávky 1.135,75 eur a príslušenstva, exekučný príkaz JUDr. Mariána Janeca Ex 1340/12 na vymoženie pohľadávky veriteľa Stredoslovenská energetika a.s., ako aj exekučné príkazy na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu.

Podľa ust. § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vypořádanie podľa zásad uvedených v § 150.

Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vypořádání sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

Súd z vykonaného dokazovania zistil, že účastníci nemajú žiadne veci alebo majetok, ktoré by mohli byť v ich bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

Súd ďalej zistil, že účastníci majú z čias trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov viacero dlhov.

Súd na návrh jedného z manželov vypořádava ich majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva, ak tento nebol vypořadáný dohodou a bezpodielové spoluvlastníctvo manželov trvá aj v čase rozhodovania súdu. Podľa judikatúry súd pri vypořadání majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva vykoná aj vypořadanie v širšom zmysle a to tak, že súd určí ktorý z manželov bude splácať jednotlivé spoločné záväzky, ktoré vznikli počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vynaložením na nadobudnutie vecí patriacich do BSM. Podmienkou pre takéto širšie vypořadanie je však skutočnosť, aby súd vypořadaval majetok nie len dlhy.

Totíž ak má však súd rozhodnúť o vypořadání bezpodielového vlastníctva, so samotného názvu inštitútu ako aj gramatického a logického výkladu je zrejmé, že sa jedná o spoločné vlastníctvo manželov k ich spoločným veciam (majetku), a podmienkou vypořadania je existencia takéhoto majetku. Len existencia dlhov nie je vlastníctvom manželov, pričom dlh nemôže byť v bezpodielovom spoluvlastníctve (zákon takýto pojem nepozná). Dlh môže byť len spoločný, kedy sú spoločne a nerozdielne zaviazaní obaja z manželov, prípadne delený, kedy každý z manželov je zaviazaný v určitom rozsahu alebo dlh len jedného

z manželov. Ani však spoločný dlh, nepredstavuje vec patriacu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Súd nemôže vyporiadavať len dlhy, hoci by aj vznikli za trvania manželstva a prostriedky z takýchto záväzkov boli použité na obstaranie vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo pre zabezpečenie spoločných potrieb domácnosti.

Rozsudok je totiž záväzný len vo vzťahu k účastníkom konania (§ 159 ods. 2 O.s.p.). Rozsudok, ktorým dôjde k vyporiadaniu BSM nie je záväzný voči tretím osobám a nemá vplyv na zmenu v osobe dlžníka. Ak by aj súd určil, že určitý dlh je povinný splatiť jeden z bývalých manželov, takého rozhodnutie nemá žiadne účinky voči veriteľovi, ktorý má sa rozhodnúť voči ktorému z dlžníkov si uplatní nárok. V takomto prípade by účastníkovi, ktorý nebol povinný splatiť dlh podľa rozhodnutia súdu alebo dohody o vyporiadaní BSM, vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči druhému z účastníkov, ktorý by si musel uplatniť v súdnom konaní. Takýto nárok má však aj ten z manželov, ktorým zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo, ktorý by sám zaplatil spoločný dlh, pretože plnil sám z prostriedkov nespádajúcich do BSM za druhého z manželov, ktorým zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo.

Rovnako ak niektorý z manželov prevzal pôžičku alebo úver na obstaranie vecí patriacich do BSM alebo spoločných potrieb, je oprávnený sa domáhať voči druhému z manželov úhrady toho, čo sám vynaložil na splatenie takéhoto dlhu.

Navyše pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva ak niektorý z manželov prevzal na seba dlh a za prostriedky získané dlhom bola nadobudnutá vec patriaca do BSM, do masy sa zaraďuje hodnota veci a ten z manželov, ktorému vznikol dlh, má právo domáhať sa toho, čo vynaložil na nadobudnutie spoločnej veci.

Preto ak účastníci majú záujem na vyporiadaní vzájomných plnení, nemôžu žiadať o rozdelenie dlhov, ale sú povinný vyčíslieť to, čo každý z nich vynaložil na obstaranie veci (aj celkovú sumu záväzku) patriacej do BSM alebo to čo zo spoločného bolo vynaložené na majetok len jedného z manželov.

Preto pokiaľ by aj súd pristúpil len k vyporiadaniu dlhov, vykonal teda akési rozdelenie dlhov, takýto rozsudok by bol bez praktického významu, pretože ak by účastníci konania neplnili podľa rozsudku a záväzky by uhrádzal len niektorý z nich aj za druhého účastníka (aj na základe exekúcie a rozhodnutia veriteľa), vždy by sa musel domáhať nároku v súdnom konaní voči druhému z rozvedených manželov. Takéhoto nároku sa však môže domáhať aj bez toho, aby došlo k vyporiadaniu dlhov. Ani „rozdelením dlhov“ by nedochádzalo k zmene záväzkov a zmluvnej autonómie a ak záväzok vznikol len jednému z manželov (pokiaľ jeden z manželov uzavrel pôžičku), aj po zániku a vyporiadaní BSM zostáva zmluvne zaviazanou osobou, ak vznikol záväzok obom manželom solidárne, naďalej obaja zostávajú solidárne zaviazaní voči veriteľovi. Vyporiadaním BSM nedochádza k zmene osoby dlžníka.

Súd preto vyporiadava záväzky vzniknuté počas trvania BSM pri tzv. „širšom vyporiadaní“ len preto, aby nevznikala disproporcia rozdelením aktív bez ohľadu na pasíva, ktoré bude potrebné uhrádzať aj po vyporiadaní spoločného majetku, kedy budú ďalšie splátky uhrádzané výlučne len majetku nespádajúceho do BSM (z dôvodu jeho predchádzajúceho zániku).

Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na judikatúru a zmenu právnych predpisov Českej republiky, kedy zhodné ustanovenia o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov nahradili s platnosťou od 1.8.1998 pojmom „Společné jmění manželů“, ktoré tvorí majetok (§ 143 ods. 1 písm. a/ OZ) a záväzky (§ 143 ods. 1 písm. b/ OZ).

Nakoľko v čase rozhodovania súdu neexistovali žiadne veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov účastníkov, súd návrh v plnom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. 142 ods. 1 O.s.p. avšak nakoľko si odporca náhradu trov konania neuplatnil a súd vznik trov z obsahu spisu nemal preukázanú, tento nárok odporcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.